Пролетарі всіх країн, єднайтеся!

За педагогічні кадри

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, КОМІТЕТУ ЛКСМУ, МІСЦЕВКОМУ ТА ПРОФКОМУ КИЇВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО ІНСТИТУТУ ІМЕНІ О. М. ГОРЬКОГО.

№ 6 (474) | Четвер, 12 лютого 1970 року. | Ціна 1 коп. | Рік видання 15-й

СЬОГОДНІ НА ФІЗМАТІ

Ювілейний перегук факультетів

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС

МОЖНА БУЛО Б КРАЩЕ

АНАЛІЗУЮЧИ ПІДСУМКИ ЗИМОВОЇ СЕСІЇ

Розпочався новий семестр... Керуючись високими вимогами ювілейного ленінського року, підводимо ми підсумки минулого навчального півріччя, аналізуємо свою роботу з тим, щоб і далі поліпшувати навчально-виховний процес.

Чому ж навчив нас минулий семестр, і що показують наслідки екзаменаційної сесії? Насамперед треба зазначити: протягом минулого семестру деканат, викладацький склад факультету докладав максимум зусиль для того, щоб підвищити успішність на факультеті. У «двобій» із низьким процентом успішності вступили також комсомольська і громадські організації. І хоча:

— деканат та кафедри систематично здійснювали контроль за читанням лекцій, проведенням семінарських, практичних і лабораторних занять;

— викладачі за графіком проводили консультації, контрольні роботи та колоквіуми;

— кафедри фізики і математичного аналізу на свої засідання викликали окремих студентів для звіту про самостійну роботу;

— проводилися курсові та групові комсомольські збори під девізом: «Зимова екзаменаційна сесія входить у Ленінський залік»;

— питання про підготовку до екзаменаційної сесії обговорювалось на партійних зборах та Раді факультету, **все ж** факультет не домігся помітних зрушень щодо успішності. Із 710 студентів, що повинні були складати сесію, склали екзамени 644, що становить 91,6 процента. Майже такий показник загальної успішності був і на зимовій сесії минулого року.

Чому так, а не краще? Чому успішність, наприклад, у четвертокурсників складає всього 87,1 процента?

Тепер ми бачимо, що деканат, кафедри і громадські організації факультету, посилаючись на досвід минулих років, основну увагу приділили першокурсникам у яких, як правило, була низька успішність, але при цьому дещо послабили іншу ланку — контроль за самостійною роботою студентів старших курсів. Тому не було проведено жодного колоквіуму з диференціальної геометрії (доц. М. Хоменко), з програмування (доц. М. Лященко). Колоквіум з теорії функцій (доц. В. Мельник) хоч і був проведений, але неорганізовано і несвоєчасно.

Студентів III—IV курсів не викликали на засідання кафедр, з ними не проводили контрольних робіт з названих предметів. Все це негативно вплинуло на стан успішності. Частина студентів зовсім не з'явилася на екзамени з цих предметів, багато студентів одержали незадовільні оцінки (з диференціальної геометрії — 7 студентів, з теорії функцій дійсної змінної — 14, з теорії програмування — 11 студентів).

Деканат не проводить ще рішучої боротьби з нерадивими студентами. Так протягом семестру такі студенти, як В. Демура (41 «м»), Т. Сосюра (33 «ф»), Н. Дегтяренко (12 «ф»), зовсім не відвідували занять. Їх слід було б давно уже виключити з інституту.

В цілому ж екзаменаційна сесія пройшла організовано, хоч наслідки її, безперечно, могли б бути кращими. Найкращих результатів добився випускний курс (98,6%). 53 групу фізиків визнано однією з кращих академгруп інституту. Досвід її роботи висвітлено у попередньому номері нашої газети.

4 лютого кафедри розглянули на засіданнях питання про наслідки зимової сесії і прийняли конкретні рішення. Про це йшла також відверта розмова на відкритих партійних зборах, що відбулися в перший же день занять другого семестру. Це питання найближчими днями буде обговорено на комсомольських зборах і на Раді факультету з тим, щоб в установлений деканатом строк (до 23 лютого) академзаборгованість була повністю ліквідована.

М. ШКІЛЬ,
декан факультету, в. о. професора.

ЛЕНІН І ФІЗИКА

Наказом МО УРСР Київському державному педагогічному інституту на відзначення 100-річчя з дня народження В. І. Леніна було доручено провести другу Республіканську наукову конференцію з історії фізики (Голова Оргкомітету—ректор інституту академік М. М. Підтиченко).

Конференція проходила 27—30 січня. В її роботі взяли участь делегати і гості не тільки педагогічних інститутів УРСР, але й ряду педінститутів РРФСР (Тамбовського, Бурятського, Хабаровського), багатьох технічних вузів, університетів (Московського, Київського, Одеського, Чернівецького, Тбіліського, Чебоксарського), АН УРСР, іституту електродинаміки АН УРСР, вчителі середніх шкіл тощо.

На конференції заслухано біля 70 доповідей. На закінчення роботи учасники конференції одноголосно прийняли «Постанову другої Республіканської конференції з історії фізики», яка підвела підсумки цього фізичного форуму вузівських науковців і була ще одним кроком на шляху поглибленого вивчення ленінської теоретичної спадщини.

Доц. Г. КОРДУН,
заступник голови Оргкомітету конференції

З інтересом була сприйнята учасниками конференції доповідь професора В. Войтка (КПІ) (на фото справа). До речі, Віталій Іванович у 1957—1959 роках був редактором нашої газети «За педагогічні кадри». Зараз його знають в республіці як відомого філософа. Підручник з марксистсько-ленінської філософії, що він написав, користується популярністю у студентів технічних вузів.

Актовий зал інституту. Робочий момент конференції. На передньому плані (зліва направо): доц. М. Іванов (Улан-Уде), доц. В. Верхунов (Чебоксари), проф. Б. Спаський (Москва, МДУ), доц. Г. Кононкова (Москва, МДУ).

Державні екзамени у заочників

Втретє мені доводиться бути головою екзаменаційної комісії на заочному відділі фізико-математичного факультету КДПІ ім. О. Горького. Результати випускних екзаменів у ювілейному ленінському році дають підставу зробити висновок: цьогорічний випуск студентів-заочників значно кращий за два попередні.

Математичні кафедри факультету добре попрацювали, приділивши серйозну увагу фаховій підготовці заочників. До читання лекцій були залучені висококваліфіковані викладачі. Оглядові лекції з математичних дисциплін та методики математики прочитали доценти Я. Хромой, О. Сергунова, В. Кухар та ін. Відчувається, що кафедри врахували зауваження державних екзаменаційних комісій попередніх років і підвищили вимоги до оцінки знань заочників на курсових екзаменах, особливо на завершальному етапі навчання.

Всі 75 випускників склали державні екзамени і одержали дипломи учителів математики середньої школи. Диплом з відзнакою одержав Ю. Заровний.

Кафедри повинні і далі удосконалювати педагогічний процес з студентами-заочниками, ставити високі вимоги до оцінки їх знань. Слід відзначити серйозне ставлення до заочної освіти на факультеті деканату та кефадр.

Екзамен «математика з методикою математики», який складають випускники-заочники, досить складний за своїм змістом: він включає вибрані питання з математичного аналізу та теорії функцій, вищої алгебри, основ геометрії, проективної геометрії, елементарної математики та методики математики. Державна екзаменаційна комісія вважає, що Міністерство Освіти УРСР має порушити клопотання перед МВССО СРСР про введення замість одного комплексного екзамену — двох; «вибрані питання вищої математики» і «елементарна математика та методика математики».

Б. БІЛИЙ,
голова державної екзаменаційної комісії.

НА ФОТО: державний екзамен з математики та методики математики складає заочник-п'ятикурсник учитель Володимирівської школи Таращанського р-ну В. Поштаренко. Екзаменатор доц. О. Сергунова (на фото зліва) знаннями студента задоволена. Такої ж думки і Державна екзаменаційна комісія. Оцінка — «відмінно»!

ПУЛЬС КОМСОМОЛЬСЬКОГО ЖИТТЯ

Ленінський залік — це серйозний екзамен на політичну зрілість кожного комсомольця. Він дає змогу протягом тривалого часу всебічно оцінити кожного члена молодіжної ленінської Спілки, допомагає примножити ідейний «потенціал», який знадобиться нам в процесі трудової діяльності, а ще — допомагає кожному виразніше виявити своє громадське обличчя. Робота, пов'язана з Ленінським заліком, є наріжним каменем діяльності нашого факультетського бюро.

Однією з найважливіших складових Ленінського заліку для нас, студентів, є успішне навчання. Це наша найперша турбота. Комсомольське бюро провело низку заходів, спрямованих на покращення успішності на факультеті. Чимало наших студентів мають академзаборгованість. Як поліпшити становище? Центр ваги у боротьбі з невстигаючими ми перенесли на роботу у комсомольських групах: активізували комсоргів, залучили до цього відмінників. Декого з нерадивців довелося викликати і на засідання комсомольського бюро факультету, щоб запитати з них суворіше (Вітюк, Літунова, Зінченко та інші).

Аналізуючи стан успішності на факультеті, бачимо, що найгірше йдуть справи на II-му курсі. Успішність за наслідниками зимової сесії складає тут 86,3%. Отже у другому семестрі, який щойно розпочався, сюди потрібно спрямувати наші зусилля. Свого часу у групах були проведені збори — «Твоя комсомольська дисципліна, твоє ставлення до навчання». Та цього, мабуть, замало. Комсомольському бюро і надалі треба ні на хвилину не припиняти принципового комсомольського «втручання» у справи кожної групи

ТРИВАЄ ЛЕНІНСЬКИЙ ЗАЛІК

з тим, щоб активізувати боротьбу за успішність у цих «першоклітинах» студентського колективу. Не повинні ми випускати з поля зору і питання відвідування лекцій та семінарських занять.

Друге важливе завдання, що стоїть зараз перед комсомольцями, — це глибоке і наполегливе вивчення творів В. І. Леніна, опанування марксистсько-ленінською теорією. Кожен комсомолець взяв індивідуальні соціалістичні зобов'язання, де вказав також, які саме роботи В. І. Леніна він буде опрацьовувати. Обов'язковою для всіх є промова В. І. Леніна на III-му з'їзді комсомолу.

Найбільш сильним і, якщо можна так сказати, найбільш зрілим комсомольським групам старших курсів ми рекомендували проводити теоретичні конференції, семінари, що охоплювали б певне питання, або коло питань. Так 53 група фізиків (комсорг Галина Нечас) готує конференцію з теми «Марксистсько - ленінське вчення про пролетарський інтернаціоналізм і сучасність». У березні відбудеться загальнофакультетська конференція «Торжество ленінського плану електрифікації і його міжнародне значення».

З метою підвищення відповідальності за виконання індивідуальних зобов'язань кожен комсомолець власноручно заповнив залікову книжку по Ленінському заліку. Ці книжки зберігаються у факультетському бюро. Комсомольські організації курсів оформляють альбоми, готують стенди по тематиці Ленінського заліку.

Готуючись до заліку, ми не замикаємось в інститутських стінах. Налагоджені дружні зв'язки з нашими шефами — курсантами III-го Київського вищого командного військового училища ім. М. Фрунзе, київською школою № 58, середньою школою села Дударки.

М. ГРИЦАН,
секретар комсомольського бюро факультету.

НА ПРАВАХ СТАРШИХ...

Ми були на практиці в знаменний рік — рік підготовки до святкування сторіччя з дня народження В. І. Леніна, тому нам доводилося вести особливо велику виховну роботу: проводити екскурсії з учнями, бесіди, лекції, політзаняття, вечори відпочинку, фізичні вечори, КВН тощо.

Робота в школі дуже різноманітна за формами і цікава. В цьому ми ще раз пересвідчилися на практиці. Ми зустрілися з великою різноманітністю характерів, а це вимагало шукати індивідуальний підхід до кожного учня. Не обійшлося й без труднощів, зв'язаних, в основному, з обладнанням фізичних кабінетів.

Всі, проте, задоволені практикою, вона дала нам багато корисного, дала можливість виявити наші здібності на ділі і ще раз перевірити себе.

Студентам четвертого курсу, які підуть в школу на педпрактику, ми теж бажаємо серйозно поставитись до неї і на правах старших говоримо: не бійтесь труднощів, з якими ви неодмінно зустрінетесь в школі, учіться їх перемагати.

О. БРЕХІНА,
студентка 51 «ф» групи.

Наші ювіляри

Успіхів Вам!

Кожного року по всій Україні роз'їжджаються випускники фізико-математичного. Вони везуть з собою не тільки знання, а й добру згадку про хороших викладачів. Один із них є наш ювіляр О. П. Сергунова, якій незабаром виповниться 70 років.

Кожен у житті вибирає собі ту міру труднощів, на яку здатний. Чим складніше, тим цікавіше. Такий шлях обрала і Ольга Петрівна. Багато зусиль, творчої енергії, щирості і чуйності докладає вона, щоб зробити якомога більше корисного й потрібного для того, щоб студенти опанували глибинами знань, щоб всі вони йшли по обраному шляху педагога твердою ходою.

Науково-дослідницька діяльність Ольги Петрівни також спрямована на те, щоб поліпшити викладання математики. Скоро ми одержимо новий підручник з проективної геометрії, який майстерно написано доцентом О. Сергуновою разом зі ст. викладачем В. Котловою.

У день ювілею зичимо Ользі Петрівні міцного здоров'я, нових успіхів в її благородній роботі.

З. РЕЗНІЧЕНКО,
викладач

ФАКУЛЬТЕТ — ШКОЛІ

Кафедри фізико-математичного факультету проводять велику шефську роботу серед учителів шкіл Києва та області. У січневих учительських конференціях взяли участь провідні викладачі кафедр методики фізики, методики математики та інших.

НА ФОТО: (знімок вгорі) директор Макарівської школи М. П. Легкий вмикає стенд, виготовлений умілими руками фізиків — конференція розпочалася.

З доповіддю перед учителями фізики Макарівського району виступає завідуючий кафедрою методики фізики доц. О. І. Бугайов (на нижньому фото).

Кілька рядків

• • •

2 лютого кафедру методики математики імені О. М. Астряба відвідав доктор Ромачандра Шарма — завідуючий кафедрою методики викладання математики Національного інституту освіти в Делі (Індія).

Гість ознайомився з дослідженнями працівників кафедри, пов'язаними з питаннями модернізації шкільного курсу математики. В свою чергу він розповів про систему математичної освіти в різних штатах Індії.

• • •

СКОРО ВИЙДУТЬ З ДРУКУ НОВІ КНИГИ ВИКЛАДАЧІВ ФІЗИКО - МАТЕМАТИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ. СЕРЕД НИХ

Сергунова О. П., Котлова В. М., «Практикум з проективної геометрії» — посібник для студентів.

Лященко М. Я., «Початкові відомості про електронні обчислювальні машини» — факультатив для X класу.

Шкіль М. І., «Асимптотичні методи в теорії лінійних диференціальних рівнянь з повільно змінними коефіцієнтами».

Давидов М. І., «Додаткові розділи математичного аналізу» —посібник для студентів.

У НАУКОВИХ ПОШУКАХ

Як і всі кафедри фізико-математичного факультету, кафедра фізики приділяє велику увагу науковій роботі. Свої пошуки наші науковці ведуть у двох традиційних напрямках. Перший — молекулярна фізика дисперсних і полімерних систем (в цій галузі кафедра почала працювати ще в передвоєнні роки), а другий — фізика напівпровідників (робота розпочата в 1955 році). А окрім цього на кафедрі інтенсивно проводиться наукова робота в галузі історії фізики та астрономії. Нещодавно, наприклад, в інституті працювала друга Республіканська міжвузівська наукова конференція з історії фізики. Цю конференцію підготувала наша кафедра.

Творчі наукові здобутки колективу кафедри фізики значимі. Ми з гордістю можемо сказати, що високі зобов'язання, взяті на честь ленінського ювілею, виконуються успішно. Наслідки наших досліджень крім значного теоретичного інтересу мають також велике практичне значення для використання їх у народному господарстві. До речі, виконанню важливих наукових народногосподарських робіт на кафедрі приділяється неослабна увага. Тільки в 1969 році виконано таких робіт на суму 20000 крб.

Кафедра визнана провідною організацією на Україні по дослідженню теплофізичних властивостей полімерів. Високу оцінку на багатьох всесоюзних і республіканських наукових конференціях дістали також ряд інших досліджень.

Зрозуміло, що запорукою успіхів будь-якого дослідницького колективу є вимогливий добір наукових кадрів, правильне спрямування їх пошуків, а відтак постає питання і про наукову зміну. Ми теж не випускаємо цього з поля зору.

Пліч-о-пліч з досвідченими науковцями старшого покоління працює і молода поросль: кращі студенти факультету, лаборанти кафедри. Як наслідок — чимало наукових робіт студентів-фізиків відзначено грамотами на республіканських оглядах. А це вже перші щаблини на шляху у велику науку. Щодо провідних викладачів кафедр, то майже всі вони йшли у науку теж таким шляхом: наукове студентське товариство— аспірантура — викладач-науковець.

Ювілейний ленінський рік ставить перед кожним викладачем високі вимоги як щодо навчально-виховної, так і щодо наукової роботи. Бути на рівні цих вимог — наша щонайперша турбота.

В. ДУЩЕНКО,
зав. кафедрою фізики.

СЕМІНАР міжнародників

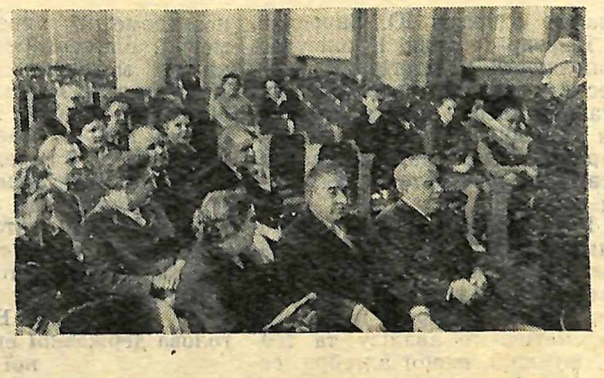

На заняттях семінару по вивченню міжнародних відносин. З доповіддю виступає викладач В. Козін.

ВЖЕ ШОСТИЙ РІК на фізико -математичному факультеті працює семінар викладачів по вивченню міжнародних відносин. Характерною рисою семінару є те, що слухачі обирають теми із загальної програми за власним уподобанням, ретельно готуються до виступів, а це забезпечує високий ідейно-теоретичний рівень доповідей, котрі завжди з великим інтересом сприймаються і жваво обговорюються учасниками семінару.

Активну участь у всіх семінарських заняттях беруть такі слухачі, як А. Бугай, О. Яковлєва, Я. Деркач, Д. Тхоржевський, В. Кухар та багато ін. Велику організаційну роботу проводить староста семінару О. Боришполець.

Зі своїми доповідями, заслуханими і апробованими на семінарі, викладачі часто виступають перед студентами в академічних групах, у гуртожитку.

Систематична робота учасників семінару над підвищенням свого ідейно-теоретичного рівня є запорукою їх успіхів як викладачів, вдумливих вихователів студентства, а також допомагає їм брати активну участь у житті різних громадських організацій інституту.

П. ВЕРХОВ,
керівник семінару по вивченню міжнародних відносин.

ДО УВАГИ КОРЕСПОНДЕНТСЬКОГО АКТИВУ ТА ВИКЛАДАЧІВ ДЕФЕКТОЛОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ

Номер газети, присвячений підготовці до ленінського ювілею на вашому факультеті, вийде 26 лютого.

Редакція газети дякує доцентові кафедри елементарної математики Валентині Мифодіївні Кухар, яка брала активну участь у підготовці цього номера газети.

Фотознімки до номера підготували Л. Міка та В. Сокур.

Редактор П. ХРОПКО.

«За педагогические кадры» — орган парткома, комитета ЛКСМУ, профкома, месткома и ректората Киевского государственного педагогического института им. А. М. Горького. Адреса редакції: м. Київ, бульвар Шевченка, 22/24, кім. 110. Тел. Б-1-90-46 дод. 43.

Зам. 474. м. Київ, Міська друкарня Києво-Святошинського р-ну, Вул. Львівська, 72. Тираж 1000.